

Vastuullinen kuluttaminen -teematyöpaja

Euroopan unionin
osarahoittama

Elinvoimakeskus

AMMATTIOPISTO

Ohjelma

- Aihe haltuun: vastuullinen kuluttaminen
- Kyselyn tulokset
- Alkulämmittely
- Tehtävänanto
- Ryhmissä työskentely
- Ohjeet jatkotyöskentelyyn

Valmiina?

Euroopan unionin
osarahoittama

Elinvoimakeskus

AMMATTIOPISTO

Vastuullinen kuluttaminen

Vähennetään

- Ylikulutusta
- Pikamuotia
- Ruokahävikkiä

Lisätään

- Pohdi ennen ostoa: *Tarvitsenko tätä oikeasti?*
- Kiertotalousajattelu: korjaaminen ostamisen sijaan sekä vaikutusten ymmärtäminen, mistä tuotteet tulevat?

Valitsenko
kestävän
tulevaisuuden?

Vähempi
riittää!

Euroopan unionin
osarahoittama

Elinvoimakeskus

AMMATTIOPISTO

Vastuullinen kuluttaminen (2)

- Valitse tuotteita, jotka kestävät pitkään ja ovat laadukkaita
- Suosi käytettyjä, korjattavia ja kierrätettäviä tuotteita
- Osta vain tarpeeseen – vältä turhaa kuluttamista
- Kiinnitä huomiota tuotteiden alkuperään ja valmistustapoihin
- Suosi ympäristöystävällisiä ja eettisesti tuotettuja vaihtoehtoja
- Vähennä ruokahävikkiä ja suosi lähiruokaa
- Kierrätä ja lajittele jätteet oikein
- Huolla ja korjaa tavaroita sen sijaan, että ostat uutta

**Luetaan
ääneen**

Euroopan unionin
osarahoittama

Elinvoimakeskus

Tehtävä: Kulutus valinnat arjessa

Teemana: vastuullinen kuluttaminen

Tavoite: pohtia konkreettisia kulutusvalintoja.

Esimerkkitilanteita seuraavalla sivulla:

vaateostokset, ruokaostokset ja elektroniikka.

• Tehtävä:

- Listaa **mitä tässä tilanteessa voisi vähentää tai välttää**, kuten turhat ostokset tai kertakäyttöiset ja energiaa kuluttavat tuotteet.
- Listaa **mitä voisi tehdä fiksummin ja lisätä laatua** kuten kierrätystä, paikallisuutta tai yhteiskäyttöä.

Lopuksi keskustellaan ryhmässä ja jaetaan parhaat ideat.

Vaateostoksilla

Olet kaupassa ja näet uuden, halvan takin, joka on trendikäs ja juuri oikean kokoinen. Hintalappu houkuttelee, mutta takki on kertakäyttöinen, tehty halvalla työvoimalla ulkomailla ja valmistuksessa on käytetty ympäristölle haitallisia materiaaleja.

Tehtävä ryhmälle:

Pohtikaa:

- Mitä voisi vähentää tai välttää tässä tilanteessa?
- Esimerkkejä voivat olla muun muassa turha ostaminen, kertakäyttövaatteet tai epäeettinen tuotanto - mitä muuta keksit?

Kirjaa Flingaan

Euroopan unionin
osarahoittama

Elinvoimakeskus

Mitä voisi lisätä tai tehdä fiksummin?

- Osta laadukkaamman takin, joka kestää vuosia.
- Osta käytetyn takin kirpputorilta.
- Valita paikallisesti valmistetun tuotteen.
- Kierrättää vanhat vaatteet ennen uuden ostamista.

Keskustelkaa ryhmässä:

- Mitä valinta vaikuttaa **ympäristöön, työntekijöihin ja omaan rahankäyttöön?**
- Mitä opimme tästä ostotilanteesta?

Euroopan unionin
osarahoittama

Elinvoimakeskus

Ruokaostoksilla

Menet opiskelijana kauppaan ostamaan ruokaa viikoksi. Budjettisi on rajallinen, mutta haluaisit toimia mahdollisimman vastuullisesti.

Kaupassa sinun pitää tehdä valintoja seuraavissa tilanteissa:

Valittavana on:

- Ulkomaisia tomaatteja muovipakkauksessa tai kotimaisia kauden kasviksia ilman pakkausta

Kysymys ryhmälle:

Kumman valitset ja miksi?

Euroopan unionin
osarahoittama

Elinvoimakeskus

Ruokaostoksilla (2)

1.Naudanliha, broileri tai kasvisproteiini (pavut, tofu)	2.Tavallinen maito, kasvipohjainen juoma tai luomutuote
3.Tarjousleipä (päiväys lähellä) tai tuore normaalihintainen leipä	4.Halpa suklaa tai reilun kaupan suklaa

Kysymys ryhmälle:

- Mitä vastuullinen kuluttaminen tarkoittaa tässä tilanteessa?
- Missä kohdassa oli vaikein valinta?
- Vaikuttiko budjetti päätöksiin?

Euroopan unionin
osarahoittama

Elinvoimakeskus

Puhelinostoksilla

Nykyinen puhelimesi toimii vielä, mutta on hidas ja akku kestää huonosti. Harkitset uuden ostamista. Budjettisi on rajallinen.

Kaupassa tai verkkokaupassa sinulla on seuraavat vaihtoehdot:

Uusi huippupuhelin

- Kallis
- Pitkä käyttöikä ja hyvä suorituskyky
- Valmistuksessa paljon ympäristökuormitusta

Kysymys ryhmälle:

- **Onko tämä vastuullinen valinta pitkällä aikavälillä?**

Käytetty ja kunnostettu puhelin

- Edullisempi
- Lyhyempi käyttöikä mahdollinen
- Säästää luonnonvaroja

Kysymys ryhmälle:

- **Mitä hyötyjä ja riskejä tässä on?**

Euroopan unionin
osarahoittama

Elinvoimakeskus

Yhteistä pohdintaa ja keskustelua

- Mitä vastuullinen kuluttaminen tarkoittaa minulle?
- Tehdään yhteinen sanapilvi: esim. kierrätys, harkinta, laatu, eettisyys jne
- Pääset mukaan QR-koodilla tai kirjautumalla verkkosivuilla: menti.com

menti.com
8145 8671

Euroopan unionin
osarahoittama

Elinvoimakeskus

AMMATTIOPISTO

Ulkoilu lähiympäristössä tai metsässä

Havannoi luontoa ja ympäristöäsi: mitä ihmisen tekemää löydät ympäriltäsi?

Onko se maassa, vesistössä vai korkealla yläpuolellasi?

Ota yksi löytämäsi asia mukaan tai kuvaa se puhelimellasi

Euroopan unionin
osarahoittama

Elinvoimakeskus

AMMATTIOPISTO

Selvitä löytämäsi esineen alkuperä

- Mistä se on valmistettu?
- Millaisesta materiaalista se on tehty?
- Onko se ympäristöystävällinen vai haitallinen esine?
- Voit käyttää internetiä apunasi?

Voit kirjata löytämäsi
asian Mentimeteriin

Euroopan unionin
osarahoittama

Elinvoimakeskus

Soveltaminen

Tekstiiliteollisuus on osuuudeltaan noin 10% kasvihuonekaasupäästöistä.

Se on enemmän kuin lento- ja laivaliikenne yhteensä 2– 3%.

Pohdi hetken omia kulutustottumuksiasi.

1.Kuinka monta yläosaa sinulla on, kuten pitkähihaiset, t-paidat ja topit?

2.Kuinka monta alaosaa sinulla on, kuten pitkät housut, leggingsit, kalsarit tai sortsit?

3.Kuinka monta asustetta sinulla on, kuten alusvaatteet, sukkaparit, huivit, pipot, lippikset tai pannat?

Euroopan unionin
osarahoittama

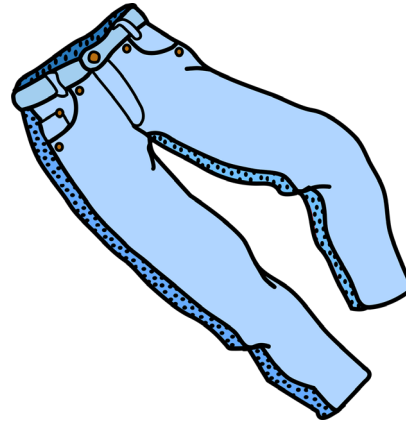
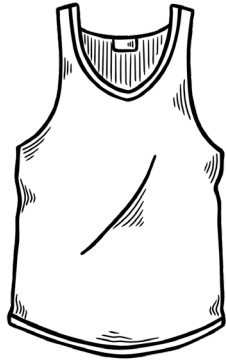

Elinvoimakeskus

Kirjaa tarkka määrä tai arvio (1)

Montako kappaletta omistat

Euroopan unionin
osarahoittama

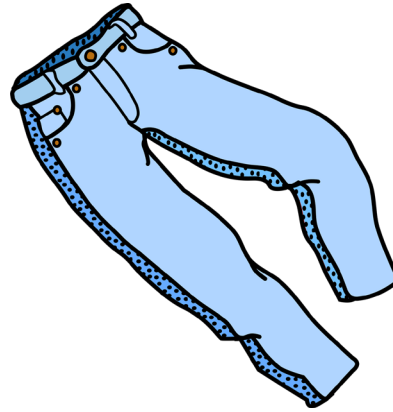
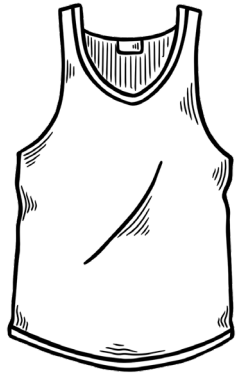
Elinvoimakeskus

AMMATTIOPISTO

Kirjaa tarkka määrä tai arvio (2)

Montako kappaletta omistat

Euroopan unionin
osarahoittama

Elinvoimakeskus

AMMATTIOPISTO

Tulevaisuuden tekijät

Budjetti

Suomalaisen tekstiili- ja muotialan liikevaihto on noin 4,4 miljardia vuodessa, eli noin 367 miljoonaa euroa kuussa.

- Paljonko sinä käytät kuukaudessa pelkästään vaatteisiin?
- Voit lisätä sen kuukausittaisiin menoihisi seuraavasti
- vuokra 400 € (sisältää veden ja lämmityksen)
- Puhelinlasku 25 €
- Bensa 200 €
- Bussikortti 55 € euroa
- Ruoka 300 €
- Vaatteet _____ euroa

Voiko jostain luopua?

Laskemasi summa ei laajassa mittakaavassa ole paljon.

- Muistathan kuitenkin, että suomen väkiluku on 5,3 miljoonaa ihmistä ja koko maailman väkiluku on noin 8 miljardia ihmistä. Laskemasi luku siis moninkertaistuu meidän kaikkien kulutuskäyttämisen myötä.
- Suomessa tekstiili ja muotialan päästöistä noin puolet voitaisiin välttää tuplaamalla tuotteiden käyttöikä kokeile itse kuinka vähällä pärjäisit vähentämällä:

Vähennä vaatekappaleita (ylä- ja alaosia sekä asusteita) niin paljon, ettet pärjäisi vähemmällä.

Euroopan unionin
osarahoittama

Elinvoimakeskus

Seuraavaksi tarvitset nämä:

- Menti-vastaukset
- Kahoot-tilastot vaatteiden määrästä
- Muistiinpanovälineet
- Päivän aikana kertyneet materiaalit (ihmisen jäljet luonnossa)

Euroopan unionin
osarahoittama

Elinvoimakeskus

Reflektio ja pohdintaa

- Kuinka monta vaatetta sinulle jäi?
- Vaikuttaako tuotteiden alkuperä ja materiaali ostopäätöksiisi?
- Mitä ajatuksia tai tunteita omien ja muiden ihmisten kulutustottumukset herättivät?
- Mikä on yksi ekoteko, jonka voit tehdä ensi kuussa?

Euroopan unionin
osarahoittama

Elinvoimakeskus

Arvojanakävely

on helppo harjoitus, jonka avulla opiskelijat pohtivat omaa suhdettaan kuluttamiseen ja mainontaan

Ohjeet: Opiskelijat liikkuvat sen mukaisesti, oletko väitteen kanssa samaa vai eri mieltä.

Sovitaan paikat: esimerkiksi koivun vieressä seisominen tarkoittaa ”täysin samaa mieltä”, kiven vieressä puolestaan ”täysin eri mieltä”.

Jokaisen väitteen jälkeen aiheesta voidaan käydä lyhyt keskustelu. Listasta kannattaa valita 4-5 omalle ryhmälle parhaiten toimivaa väitettä. Väitteet ovat seuraavalla sivulla.

Euroopan unionin
osarahoittama

Elinvoimakeskus

Väitteet:

- Osaan ulkoa ainakin yhden brändin iskulauseen/mainoskappaleen
- Mainos on joskus saanut minut ostamaan vaatteita/tavaroita
- Osaan mainita yhden mielestäni poikkeuksellisen hyvän/huonon mainoksen
- Tiedän, missä päin maailmaa paitani on valmistettu (Huomioksi: tiedämme usein paljonkin brändin mainonnasta ja tyylistä, mutta emme juuri mitään itse tuotteesta, sen tuotantotavoista tai sisällöistä)
- Uuden vaatteen/tavaran ostaminen herättää minussa kivoja tunteita
- Olen joskus tuntenut katumusta ostamastani vaatteesta/tavarasta
- Olen tuntenut painetta ostaa jonkin uuden vaatteen/tavaran, koska kavereillani on ollut sellainen
- Minulla on liikaa vaatteita/tavaraa

Mukaillen tehtävä: Eetti Ry.

Euroopan unionin
osarahoittama

Elinvoimakeskus

